

NOVA PREDSTAVA MOJEGA GLEDALIŠČA

Kulturni dom Španski borci je potegnil že lani pametno repertoarno potezo, ko je ponudil svoj oder v uporabo gledališki (ad hoc) skupini, ki si je nadela prijazen naziv »Moje gledališče«. Nekako ob času, ko je skupina praznovala 100. ponovitev lanske mladinske predstave (O. Preussler: Razbojnik Rogovilež), smo imeli priložnost ogledati si novo predstavo tega gledališča. Dne 12. 11. 1991 je bila premiera znane in popularne mladinske igre E. Vosa Plešoči osliček. Igra je bila na Slovenskem že temeljito preskušena, saj so jo igrali gledališča v Ljubljani (Mladinsko gledališče), v Trstu, Celju in Mariboru.

Takoj je treba reči, da »Moje gledališče« koristno in smiselno dopolnjuje (ne le) ljubljansko gledališko ponudbo, ki je postala – vsaj za mladino – precej manjša, odkar se je Mladinsko gledališče posvetilo predvsem odraslemu občinstvu.

Igro Plešoči osliček so pripravili režiser Aleš Jan, koreograf Janez Mejač, glasbenik Darijan Božič in kostumografka Alenka Bartlova, besedila songov sta napisala Tone Pavček in Žarko Petan, igrali pa so Aleksander Valič, Iztok Valič, Jurij Souček, Nataša Barbara Gračner, Milena Grm in

Gorazd Jakomini (omenjena je premierska zasedba – nekaj vlog ima namreč dvojno zasedbo).

Na široko odprti, neobremenjeni sceni je režiser A. Jan ustvaril prijetno, tekočo predstavo, ki primerno zaposli oči in ušesa gledalcev. Aleksander Valič je bil dobrasrčni in navadni Mehikanec Pope. Naslovno (nemo) vlogo je korektno izpeljal Gorazd Jakomini. Dvojico (ne prehudih) nepridipravov, ki ukradeta oslička, a se potem skesata, sta upodobila I. Valič (Shirki) in J. Souček (Plompi). Tretjo dvojico sta živahno predstavili

Erik Vos: Plešoči osliček. Na sliki: Gorazd Jakomini, Aleksander Valič, Jurij Souček, Iztok Valič.

Nataša Barbara Gračner (Amalea) in Milena Grm (Azalea). Predvsem je treba dodati, da se je ob četverici znanih, prekaljenih igralcev (A. in I. Valič, J. Souček, M. Grm) opazno uveljavila talentirana mlada igralka Nataša Barbara Gračner.

Predstavi velja zaželeli podoben uspeh kot njeni predhodnici.

ANDRIJAN LAH

POČITNIŠKO VARSTVO ŠOLARJEV IN ZIMOVANJE

Počitniško varstvo bo organizirala Občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje

v sodelovanju s KS Moste-Selo, TVD Partizan, Knjižnico Jožeta Mazovca in upravo kulturnega doma Španski borci.

Počitniško varstvo bo organizirano samo v času zimskih šolskih počitnic od ponedeljka, 24. januarja 1992 do petka, 31. januarja 1992.

Zbirališče bo kot doslej v prostorih KS Moste-Selo v stavbi KD Španski borci in za fužinske otroke v Knjižnici Jožeta Mazovca, Leninov trg 4.

Sprejem otrok v KS Moste-Selo bo od 7.-9. ure, odhodi domov med 14. in 15. uro. Za otroke iz Fužin bo trajalo varstvo od 9. do 13. ure.

Otroci se bodo vsak dan skupaj z vzgojitelji dogovorili za obliko dejavnosti v prihodnjem dnevu. Otroci bodo lahko odšli na drsališče v Tivoli ali Zalag, na matineeje, v telovadnico TVD Partizan Moste-Polje ali se udeležili raznih ustvarjalnih likovnih ter drugih dejavnosti.

Varstvo otrok bo brezplačno. Starši bodo zagotovili malico in sredstva za vstopnice ter avtobusni prevoz. Otroci morajo imeti za dejavnost, za katero so se odločili, ustrezno obutev in obleko. V nasprotnem primeru bodo morali ostati v domu Španski borci ali knjižnici. Otrok s temperaturo ali nalezljivimi boleznimi ne bomo sprejeli v varstvo.

Da bi lahko ustrezno organizirali varstvo, prosimo šolo, da nam do 20. januarja 1992 po telefonu 447-272 sporočijo okvirno število otrok za počitniško varstvo.

Zimovanje otrok bomo organizirali letos v zdravstveno počitniškem

domu na Rakitni. Razmere v renovljenem domu in njegovi okolici so izredno ugodne. Veliko je možnosti za rekreacijo. Zimovanje smo nameravali organizirati v petih izmenah, a je prijav običajno manj kot lani. Tako smo morali spremeniti posamezne termine izmen, če smo želeli obdržati kolikor toliko nizko ceno. Cena 3.200,00 SLT je izračunana za mesec oktober. Upamo, da bo takšna lahko tudi ostala. Ker so materialne razmere vse težje, bodo lahko starši ceno poravnali v dveh obrokih.

Zimovanje bo potekalo po naslednjem razporedu:

- od 25. 1. – 1. 2. 1992 za šolske otroke.
- od 1. 2. – 8. 2. 1992 za predšolske otroke I. skupina.
- od 8. 2. – 15. 2. 1992 za predšolske otroke II. skupina.

Podrobne informacije dobite na Občinski zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje – telefon 447-272.

Sekretar OZPM
MARTIN ROZMAN

MLADI RAZISKOVALCI V NOVIH FUŽINAH

»Učenci smo siti vsakodnevnega prihajanja v šolo.« Ta precej anarhistični stavek je seveda neresničen ali pa vsaj nekoliko pretiran. A vendarle je v vsaki laži ali pretiranju delček resnice. Z vsako stvarjo, ki se ponavlja iz dneva v dan, ki je monotona in nerazgibana, se človek prej ko slej zasiti (to še posebej velja za mlade ljudi).

Tega se, kot kaže, zelo dobro zavedajo tudi na OŠ II. grupe odredov v Novih Fužinah. (Ime šole bo v kratkem zamenjano.) Kar najbolj se trudijo, da bi stare pedagoške pristope zamenjali ali dopolnili z novejšimi učnimi postopki. Na podlagi pozitivnih izkušenj drugih šol po Sloveniji so uvedli tako imenovane tromestre, vse večji poudarek skušajo dati individualizaciji (to je marsikaj oteženo zaradi preštevilnih oddelkov), uvajajo učno diferenciacijo (učenci so razdeljeni v skupine po njihovih zmoglostih). Številčno ocenjevanje pa vedno bolj zamenjuje opisno. V okviru ti. naravoslovnih in kulturnih dni pa uvajajo oz. poglobljajo projektno delo.

Eden izmed pomembnejših projektov iz lanskega leta je nosil ime ENERGIJA IN EKOLOGIJA. Pri njem so sodelovali le učenci sedmih razredov, obsegal pa je izrazito naravoslovne predmete. Predmet proučevanja so bile Fužine in njihova neposredna okolica. Učenci so si ogledali termoelektrarno, prostore Kurivoprodaje, ukvarjali so se s problemom

ogrevanja bivališč v naselju... Ravnateljica šole g. Marija Pečnik in podravnateljica g. Stana Sušteršič menita, da je bil projekt zelo uspešen, a bo treba v prihodnje odpraviti nekaj nedoslednosti, ki se pač pojavijo na vsakem začetku. S pričetkom letošnjega šolskega leta je na šoli začel potekati nov projekt, ki je zastavljen veliko širše kot vsi dosedanji. Delo bo potekalo praktično vse leto, obsegalo pa bo celotno šolo, tj. predmetno in razredno stopnjo. Gre za projekt FUŽINE IZ PRETEKLOSTI V SEDANJOST IN PRIHODNOST. Fužine, predvsem pa fužinski grad, bodo »obdelane« z vidika vseh predmetnih področij. Tako se bodo ukvarjali z zgodovino fužinskega gradu, geografsko opredelitvijo Fužin, opravljali fizikalne in kemične meritve vode v Ljubljani, tehniki pa bodo preučevali izkoriščanje vodne energije fužinskih slapov. Tudi interesne dejavnosti (krožki) ne bodo ostali brez dela. Obdelali bodo likovno podobo Fužin, izdelali model turbine, svoje pa bosta prispevala tudi literarno novinarski in pa foto-video krožek.

Šola naproša vse, ki vedo karkoli posebnega o fužinskem gradu in njegovi neposredni okolici, da se jim oglašijo ter s svojimi informacijami dopolnijo znanje o Fužinah.

Ključni del projekta bo 23. decembra, ko bodo vsi osmi razredi začeli z neposrednim raziskovanjem. Šola je

že oddala predprijavo za 5. srečanje mladih raziskovalcev, ob koncu šolskega leta bodo projekt predstavili tudi staršem in zunanjim sodelavcem, organizirali bodo likovne razstave, najpomembnejši cilj pa je vsekakor izdaja biltena in turističnega vodiča po Fužinah. Tako bodo rezultati dela dostopni tudi zunaj šolskih zidov. O rezultatih raziskav, ki bodo brez dvoma zanimivi, bomo pisali v eni izmed prihodnjih številčk.

IZTOK STRŽINAR

ZANIMIVO, POUČNO IN VESELO

(nadaljevanje s 4. strani)

je brizgnila tudi po nas, kar nas je zabavalo, zato smo se smejali in vriskali. Najbolj zanimivo pa je bilo gašenje s peno. Pred nami je začenjala rasti ogromna blazina pene in zamikalo nas je, da bi se pognali vanjo. Z rokami pa smo se je vsi dotaknili, temu se nismo mogli upreti.

Po tej praktični vaji smo se odpeljali v gasilski dom. Tudi tam je bilo zelo zanimivo. Ogledali smo si vso gasilsko opremo, zelo sodobno, vzorno zloženo in se prepričali, da so naši gasilci res v polni pripravljenosti. Uporabo vsakega kosa opreme sta nam gospoda tudi natančno razložila. Naj vam naštejemo, kaj smo videli. Videli smo zaščitne obleke, škornje, čelade, rokavice, maske za dihanje,

NAJ ŠTRAJKAJO TUDI OTROCI?

Ob številnih svečanostih, velikih prireditvah in različnih akcijah, kjer naj bi se posebej poudarili pomen in vlogo delovanja otrok in mladine, radi zadržujemo, koliko smo naredili za naše otroke in kje vse bomo še sodelovali.

Priporočamo zimovanja, letovanja in poudarjamo pomen vključevanja socialno ogroženih otrok. Društva prijateljev mladine, krajevne skupnosti in drugi načrtujejo akcije in pripravljajo nova doživetja, še posebej za otroke, ki so oropani vsega lepega. Ko so načrti pripravljeni in je potrebno začeti z delom, pa nam dobre volje zmanjka.

Kot s kladivom po glavi nas udarjajo dopisi, prepovedi in odpovedi. Ukinja se regres za zimovanje, letovanje, prehrano, šolo v naravi, pomoč pri organizaciji počitniškega varstva, prireditvah in še bi lahko naštevali. Utemeljitev za vse to je napisana hladno, v nekaj besedah: zaradi zaostrene finančne situacije na področju varstva in socialnega skrbstva ukinjamo podporo.

Še vedno prepričani v svoje poslanstvo prosimo učitelje in vzgojitelje za prostovoljno pomoč. V delovnih organizacijah in kulturnih ustanovah moleđujemo za vsaj minimalno pomoč ali zmanjšanje stroškov. Odgovori nas spet razočarajo. Učitelji ne sodelujejo zaradi odnosa družbe do njih. Drugi po-udarjajo, da se morajo zaradi preživetja obnašati tržno. Za reklame smo premalo zanimivi. Res, vsi in vsak po svoje ima prav.

Pa vendar, ali pri tem sploh pomislimo na otroke? Se kdaj vprašamo, kaj pa otrokov prav? Je otrok kriv, če želi biti vesel, če si želi novih doživetij?

Če stavkajo učitelji, zdravniki in kdo ve še kdo, se kot po nepisanem pravilu vedno najdejo sredstva in rešujejo problemi. Otroci pa ne štrajkajo in nimajo kje uveljavljati svoje pravice biti svobodni, veseli, mladi. Morda prav zato tudi prvi občutijo moč stiske starejših. Naj tudi otroke s transparenti pošiljamo na cesto?

Naraščajoči problemi preživetja družin ter zdravstveni in socialni položaj otrok, ki je vse slabši, ne morejo čakati na boljše čase. Čim prej moramo poiskati rešitve, da nam ne bodo prav ti otroci, ko bodo nekoč odločali o našem boljšem jutri, z grenkobo vračali naš današnji odnos.

MARTIN ROZMAN

Samostojna SLOVENIJA 1991

negorljive odeje, radijsko postajo, kovinske gasilske metle, pomožno sirenino in drugo opremo. Ogledali smo si tudi klubske prostore in vsa priznanja, ki si jih je GD Senožeti prislužilo v svojem dolgoletnem aktivnem delovanju na tem področju.

Na koncu so nas gasilci pogostili tudi z dobro malico, mi pa smo se jim lepo zahvalili za njihov trud.

Ta dan je bil zelo zanimiv. Spoznali smo, da je treba gasiti s pametjo, znanjem in srcem. Vsi smo zelo navdušeni in odločili smo se priključiti h gasilskemu podmladku in nadaljevati njihovo plemenito delo.

Tekst: učenci OŠ E. Kardelja-Polje
PŠ Senožeti
Mentor: Lilijana Meden-Fuchs
Foto: Bakovnik Andrej

NACIONALNO POMEMBNE KNJIGE V LETU 1991

Zares nenavadno in obenem tudi pomenljivo je dejstvo, da smo Slovenci letos ob tolikih zgodovinsko-političnih pretresih dočakali tudi zaključek dveh velikih nacionalnih knjižnih projektov: Slovenskega biografskega leksikona (SBL) in Slovarja slovenskega knjižnega jezika (SSKJ).

Slovenski biografski leksikon je začel izhajati daljnega leta 1925 in je torej rabil za pot od A do Z kar 66 let. Sestavlja ga 15 zvezkov (= 4 debele knjige), v posebnem zvezku pa je izšlo še zelo koristno osebno kazalo (skupno obsega delo preko 3300 strani). Pri projektu se je izmenjala vrsta urednikov od Izidorja Cankarja do Jožeta Munde, ki je pripeljal delo do konca.

Seveda leksikonski podatki za sodobne ustvarjalce hitro zastarijo. Povrh je tudi jasno, da marsikateri znameniti Slovenec v leksikonu sploh manjka, saj se do leta 1932, ko je SBL prišel do črke L, morda še rodil ni. Tako je razumljivo, da se v SBL veže konec z novim začetkom. V pripravi je že geslovnik novih imen za novi SBL, gotovo pa bo treba poslej zvezke pripravljati hitreje oziroma hitreje dopolnjevati iz obdelane avtorje.

Drugi letos zaključeni temeljni nacionalni projekt je bil Slovar slovenskega knjižnega jezika. Le-ta je začel izhajati leta 1970 (I. knjiga A-H) kot naš prvi obsežni enojezični slovar. Tudi pri tem delu se je zamenjalo več urednikov in izvršilo mnogo sodelavcev. Zadnje, peto knjigo SSKJ je pospremil s sklepno besedo sedanji predsednik glavnega uredniškega odbora dr. Franc Jakopin. Osnovni statistični podatki o tem delu je, da obsega dobrih 5000 strani, na teh straneh pa je obdelanih nad 107.000 gesel in podgesel. Bogastvo našega jezika je torej s tem slovarjem postalo široko dostopno tako strokovnjakom kot ljubiteljem oziroma navadnim uporabnikom. Dr. Jakopin je, zavedajoč se pomembne povezave med slovensko politiko in (še posebej jezikovno) kulturo, povedal ob zaključku svoje sklepne besede tole: »Slovar slovenskega knjižnega jezika je bil končan in dotiskan v letu rojstva slovenske narodne samostojnosti in državne suverenosti, ki jima je bil jezik najočitnejši vodnik in pričevalec; zato je ta zveza življenjska in trajna.«

Stvar nas, uporabnikov, piščoht Slovencev pa je, da, prosto po Voltairu, gojimo naš jezikovni »vrt« in skrbimo zanj.

Andrijan Lah